

Sivistystoimen kaksikielisyysohjelma 2015-2017

1014/00.01.05/2014

KV 08.02.2016 § 2

Lisätiedot:

sivistystoimenjohtaja Heidi Backman, puh. 09 5056 825
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupunginvaltuusto päätti vuonna 2013, että elävä kaksikielisyys on yksi kaupungin strategisista painopistealueista valtuustokaudella 2013–2016 ja vahvasti kaksi konkretisoivaa tavoitetta. Ensinnäkin laaditaan kaksikielisyysohjelma kaupungin toiminnalle kokonaisuutena, ja toiseksi sivistystoimen tulee kehittää uusia menetelmiä ja malleja varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa sekä selvittää paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden mahdollisuuksia edistää kaksikielisyyttä vapaa-aikatoiminnassa.

Valtuusto vahvisti koko kaupungin vuosien 2015–2017 kaksikielisyysohjelman 27.4.2015. Nyt käsillä oleva sivistystoimen kaksikielisyysohjelma kattaa toimialan kaikki tulosalueet ja yksilöi sivistystoimen osalta ne tavoitteet, joita kaupungin muissa edellä mainituissa asiakirjoissa on asetettu kaksikielisyydelle. Ohjelman painopiste ei ole kaksikielisten palvelujen tarjoamisessa, koska nämä tavoitteet sisältyvät kaupungin kaksikielisyysohjelmaan, vaan kyse on laajemmin elävän kaksikielisen yhteiskunnan ylläpitämisestä ja kehittämisestä sivistystoimen keinoin ja yhteistyössä muiden kanssa.

Kauniaisten sivistystoimi on ohjelman vision mukaan edelläkävijä näkemyksessään kaksikielisyydestä vahvuutena yhteiskunnalle ja asukkaille sekä kehitettäessä kaupunkia, jossa kaksikielisyys on näkyvää ja elävää.

Pyrkimys on kehittää innovatiivisesti ja tutkitun tiedon pohjalta uusia malleja saavuttaa kaksikielisyys verkostoituen muiden kanssa ja ottaen huomioon eri kieliryhmien tarpeet. Tavoitteena on 1) vaalia paikallista kulttuuria ja molempien kotimaisten kielten asemaa sekä tukea kummankin kieliryhmän identiteettiä ja hyvää kieltä, 2) edistää oppilaiden, opiskelijoiden, asukkaiden ja henkilöstön kaksikielistä osaamista ja yhteenkuuluvuutta sekä 3) kehittää kaupunkia osana kaksikielistä, monikulttuurista ja kansainvälisesti suuntautunutta pääkaupunkiseutua. Myös vieraiden kielten osaaminen ja käyttö on arvokasta.

Oman identiteetin tukemiseksi päiväkodit ovat ohjelman mukaisesti pääsääntöisesti ja koulut kaikilta osin joko suomen- tai ruotsinkielisiä. Kaupungin päiväkotien ja koulujen välinen yhteistyö on aktiivista ja innovatiivista. Tämä tähtää suvaitsevuuden ja kielellisen osaamisen lisäämiseen. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut luovat edellytyksiä kieliryhmien välisten kontaktien lisäämiseen kaikissa ikäryhmissä. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa tetaan palvelun ja ohjelman saatavuus molemmilla kielillä. Ohjelmassa ehdotetaan tarkempia toimenpiteitä vuosille 2015–2017.

Ohjelmassa esitetyt periaatteet perustuvat keskusteluihin, joita on käyty suomen- ja ruotsinkielisen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan yhtei-

sessä iltakoulussa kesäkuussa 2014, kaikille sivistystoimen esimiehille suunnatuilla strategiapäivillä elokuussa 2014 sekä helmi- ja maaliskuussa 2015. Lisäksi ohjelma perustuu kirjallisuuteen ja tutkimuksiin.

Nuorisovaltuuston 2.11.2015 antaman lausunnon mukaan ohjelma on hyvä ja valtuusto korosti, että siltojen rakentaminen suomen- ja ruotsinkielisten nuorten välille on tervetullutta. Nuorisovaltuusto mainitsi esimerkkeinä ohjelmassa mainittuja keinoja, kuten Grani Gamesin, Tandemopetuksen ja muut yhteiset lukiokurssit ja matkat, ja toivoi tämän tyyppisen toiminnan jatkuvan, kehittyvän ja laajenevan.

Vanhusneuvosto totesi launnossaan (11/2015), että ohjelman tavoite kaksikielisen yhteiskunnan ylläpitämisestä ja kehittämisestä sivistystoimen ja muiden tahojen yhteistyössä saa vanhusneuvoston täyden tuen. Vanhusneuvosto toteaa, että ikäihmiset ovat ryhmänä voimavara, joka on huomioitava ohjelmassa. Vanhusneuvosto kannattaa erityisesti ajatusta lisätä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden kohtaamia eri kieli- ja ikäryhmien välillä. Esimerkkinä mainitaan kouluvaari/mummitoiminta. Vanhusneuvosto ehdottaa erilaisia kohtaamia esim. hoitolaitosten keskustelukerhoja ja ikäihmisille suunnattua kielikylpyä. Neuvosto toteaa myös että yhteiskokouksia suomen- ja ruotsinkielisten eläkeläisjärjestöjen kesken voisi lisätä. Vammaisneuvosto yhtyy vanhusneuvoston näkemyksiin.

Molemmat opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnat ovat käsitelleet ja osaltaan hyväksyneet kaksikielisyysohjelman kokouksissaan 10.12.2015. Sivistystoimen lautakunnat ovat käsitelleet ja hyväksyneet ohjelman 12.1.2016 pitämässään kokouksissa. Samalla on todettu, että nuorisovaltuuston, vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston toiveet huomioidaan kaksikielisyysohjelman toimeenpanossa, osittain yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimien kanssa.

Sivistystoimen kaksikielisyysohjelma 2015–2017 ”Elävä kaksikielisyys – Levande tvåspråkighet” jaetaan **liitteenä**.

Kaupunginhallituksen käsitellessä koko kaupungin vuosien 2015–2017 kaksikielisyysohjelmaa keväällä esitettiin toivomus, että luottamushenkilöille järjestettäisiin keskustelu muun muassa toiminnallisen kaksikielisuuden merkityksestä itse kullekin, siitä mitä kahden kielen käyttäminen kunnassa tarkoittaa, elävän kaksikielisen yhteiskunnan ylläpitämisestä ja kunnan kaksikielisuuden kehittämisestä. Tilaisuuden ohjelmaa ja toteutusta suunnitellaan kuluvan vuoden alkukevälle.

KH teki käsitellessään asiaa 20.1.2016 muutamia täydennyksiä ohjelman toimenpiteisiin koskien koulukieltä ja selvitystä kaksikielisuuden edistämisestä yhdistysten toiminnassa.

KH:

KV hyväksyy sivistystoimen kaksikielisyysohjelman vuosille 2015–2017.

.....

Sivistystoimenjohtaja esitteli kaksikielisyysohjelman valmistelua ja sisältöä.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.